

## ZAKLJUČNO POROČILO RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

### A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

#### 1.Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

<b>Šifra projekta</b>	J6-4234
<b>Naslov projekta</b>	Zamišljena materialna kultura. O širjenju nacionalizma v družbi materialne kulture
<b>Vodja projekta</b>	20379 Jernej Mlekuž
<b>Tip projekta</b>	J Temeljni projekt
<b>Obseg raziskovalnih ur</b>	9630
<b>Cenovni razred</b>	A
<b>Trajanje projekta</b>	07.2011 - 06.2014
<b>Nosilna raziskovalna organizacija</b>	618 Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti
<b>Raziskovalne organizacije - soizvajalke</b>	507 Inštitut za narodnostna vprašanja 581 Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta
<b>Raziskovalno področje po šifrantu ARRS</b>	6 HUMANISTIKA 6.06 Kulturologija
<b>Družbeno-ekonomski cilj</b>	13.06 Humanistične vede - RiR financiran iz drugih virov (ne iz SUF)
<b>Raziskovalno področje po šifrantu FOS</b>	6 Humanistične vede 6.05 Druge humanistične vede

### B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

#### 2.Povzetek raziskovalnega projekta<sup>1</sup>

SLO

Predlagani projekt odpira vprašanje vloge materialne kulture v reprodukciji nacionalizma. Tega vprašanja se loti z raziskovanjem posameznih predmetov ali skupin predmetov, ki imajo v imaginariju slovenskega nacionalizma posebno mesto. Torej? Kranjska klobasa, gibanica, vaška situla in harmonika.

Toda takšno izhodišče – izbira simbolno, pomensko, diskurzivno zelo obteženih predmetov – ne pomeni, da se projekt odreka materialnim, funkcionalnim in drugimi kontekstualnim razsežnostmi proučevanih predmetov. Projekt pokaže, kako je ta simbolna, diskurzivna, pomenska produkcija kompleksno in nerazdružljivo povezana z materialnimi, funkcionalnimi in drugimi kontekstualnimi razsežnostmi izbranih predmetov. Ali v konkretnejšem jeziku projektnih vsebin, kako je »nacionalno« nemogoče brez materialnega. To pa je vprašanje, ki je v humanstiki in družboslovju (pre)redko zastavljen.

ANG

The proposed project poses the question of the role of material culture in the reproduction of nationalism. It approaches this question by researching individual objects or groups of objects which occupy a special place in the imaginarium of Slovenian nationalism. Objects such as Carniolan sausage, gibanica cake, the Vače situla and the accordion. But such a starting point – the selection of symbolically, conceptually and discursively highly charged objects – does not mean that the project will reject the material, functional and other contextual spheres of the objects concerned. The project in fact is designed to show how this symbolic, discursive and conceptual production is complexly and inseparably connected with the material, functional and other contextual spheres of the objects concerned. Or, in the concrete language of the project itself, we want to show how the "national" is impossible without the material. This, however, is a question that is (too) infrequently posed in the humanities and social sciences.

### **3.Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem projektu<sup>2</sup>**

Raziskovalno vprašanje projekta je, kakšno vlogo ima materialna kultura v reprodukciji nacionalizma. Večina študij (s področja nacionalizma ter kulturnih in medijskih študij) na to odgovarja predvidljivo in enostransko: materialna kultura je zgolj medij, znak »za nekaj«, torej /e reprezentira nacionalizem. Predlagani projekt pa je na to vprašanje odgovorja drugače: materialna kultura je osnova, pogoj nacionalizma – preko materialnosti se na zelo različne, kompleksne načine nacije vzpostavljajo in reproducirajo. Takšen zastavek je vodil k zoženju raziskave na izbrane predmete (kranjska klobasa, gibanica, vaška situla in harmonika), ki imajo v imaginariju slovenskega nacionalizma posebno mesto. Pod drobnogled smo torej vzeli predmete, ki so simbolno zelo obteženi in nas zato lahko hitro zvabijo v diskurzivne analize ter tako pustijo nedotaknjeno vprašanje njihove materialnosti. Pokazali smo, kako je ta simbolna, diskurzivna, pomenska produkcija kompleksno povezana z materialnimi, funkcionalnimi in drugimi kontekstualnimi razsežnostmi izbranih predmetov – kako je torej simbolno nemogoče brez materialnega.

Sprva smo pregledali, kako so se tega vprašanja lotevajo teoretsko in metodološko široko razvezjane, študije nacij in nacionalizma ter na drugi strani teoretsko pa tudi metodološko bolj fokusirane sodobne študij materialne kulture. Glede na to, da so slednje v slovenskem družboslovju in humanistiki skorajda nepoznane, smo že v prvem letu projekta izdali knjigo z naslovom *Klepetavi predmeti. Ko predmeti spregovorijo o nas in drugih* (uredil Jernej Mlekuž, Založba ZRC SAZU), ki je v veliki meri zastavila in preizpršala teoretska in metodološka izhodišča projekta. V knjigi smo namreč tematizirali preučevanje predmetov, ki so simbolno zelo obteženi in nas zato hitro lahko zvabijo v diskurzivne analize ter pustijo nedotaknjeno vprašanje njihove materialnosti same.

Vzporedno s tem so raziskovalci vsak za svoj predmet obravnave začeli z zbiranjem gradiva in terenskim delom. To je vključevalo različne vpoglede v materialne in simbolne vidike preučevanih predmetov: prostorsko poreklo, historični prerezi (difuzija), instrumentalizacija v nacionalizmih, izvedbene in prostorske različice (od generalizacij k lokalizacijam), prekomejna razsežnost (intruzija in konflikt s sosednjimi kompetitivnimi nacionalizmi, regionalizmi idr., pomeni med slovenskimi izseljenci in promet pomenov z izvorno domovino) idr. Glede na to, da je šlo za različne predmete, ki se razlikujejo tako po svojih simbolnih kot materialnih vidikih, so raziskovalci metodologijo, raziskovalne poudarke in raziskovalno delo prilagajali izbranim študijam primera. Raziskovalna skupina se je srečala na več delovnih sestankih, na katerih je pretresala teoretske poglede ter izkušnje in gradivo s terena.

Sklepni in zaključni del projekta je bila izdaja znanstvene monografije Venček domačih. Predmeti, Slovencem sveti (uredil Jernej Mlekuž, Založba ZRC SAZU). V knjigi so poleg analiz izbranih predmetov zbrane in predstavljene skupne ugotovitve projektne skupine in nadaljne smeri in vprašanja, ki jih odpira materialna kultura v družbi nacionalizma. V zadnjem letu projekta je bila organizirana tudi okrogla miza o vlogi materialne kulture pri produkciji nacionalizma z naslovom O drugačnih nacionalizmih (23. 6. 2014, v okviru cikla omizij na ZRC z naslovom Brez cinizma).

Poleg omenjenih objav smo rezultate objavljeni sproti v tujih in domačih znanstvenih revijah. Samo nosilec projekta Jernej Mlekuž je v času projekta objavil šest znanstvenih člankov o kranjski klobasi (enega v visoko indeksirani hrvaški reviji Narodna Umjetnost). Tudi drugi sodelavci so bili zelo produktivni, Damir Josipovič je objavil tri članke, ki se tesneje dotikajo projektnih vsebin, Dimitrij Mlekuž pa dva. Omenimo lahko, da je članek Jerneja Mlekuža Burekalism: A Slovenian view of bureks and burekpeople, objavljen leta 2011 v reviji *Annales, Ser. hist. sociol.*, kot rezultat prvega leta projekta, bil v letu 2012 izbran kot izjemni dosežek na področju narodnega vprašanja in je bil predstavljen na predstavitvi izjemnih družboslovnih dosežkov.

O projektnih vsebinah smo govorili na številnih tako domačih kot tujih mednarodnih konferencah, na univerzah in drugih dogodkih. Jernej Mlekuž je tako kot gostujuči predavatelj govoril o vlogi materialne kulture v reprodukciji nacionalizma (na primeru kranjske klobase in bureka) na Lakeland University College (15. 9. 2011, Cleveland, ZDA), z referatom o nacionalizmu in materialni kulturi je sodeloval na prestižni konferenci anglo-ameriških zgodovinarjev (the 82nd Anglo-American Conference of Historians, 12. 6. 2013, London) in na Fakulteti za humanistiko v okviru poletne šole Metahumanistika (5. 7. 2011, Koper), posebej o kranjski klobasi in slovenskem nacionalizmu je govoril na dveh znanstvenih konferencah (»Kranjski burek!? Migracije i etničnost neljudi« na konferenci Migracije i etničnost na početku 21. stoljeća, 26. 2. 2015, Zagreb; »Povelje mogočnega avstrijskega cesarja Franca Jožefa je hotelo podelati vse Slovence v klobase, končno smo pa vanj zavili kranjsko klobaso! Kako je kranjska klobasa kakor mora ležala na možganih Slovencev v času prve Jugoslavije« na 37. zborovanju Zveze zgodovinskih društev Slovenije, 24. 10. 2014, Ljubljana), o raziskovanju kranjske klobase je predaval študentom Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete v okviru seminarja Etnološke regionalne raziskave Slovenije (18. 12. 2012), o kranjski klobasi in njeni vlogi v slovenski kulturi je predaval na strokovnem srečanju ravnateljev dijaških domov z naslovom Obrazi vzgoje, medkulturnost in dijaški domovi prihodnosti (»Kultura, večkulturnost, burek, kranjska klobasa«, 11. 10. 2012), nekatere povezave nacionalizma in materialne kulture pa je predstavil tudi na predavanju v okviru predstavitve izjemnih znanstvenih dosežkov (13.

12. 2012, Ljubljana). Dimitrij Mlekuž je o izbranih aspektih materialne kulture in nacionalizma predaval na prestižni konferenci Evropske arheološke zveze (European Association of Archaeologist) v Helsinki (»Agencies of assemblages: flocks, herds, households«). Damir Josipovič je večkrat predstavil svoje raziskave o gibanici in njenem odnosu do nacionalizma na Univerzi za tretje življenjsko obdobje (Ljubljana). Jure Gombač pa je na 5. medkulturnem srečanju Small European Countries Prepare for Globalisation: the Challenge of Diversity and Engagement: Case Study: Slovenia (1, 7. 2011, Ljubljana) med drugim obravnaval tudi mesto harmonike v slovenskem nacionalizmu.

Projektne vsebine oz. delo pa je spletlo tudi mednarodne povezave. Jernej Mlekuž je osnovi svojega prispevka na prestižni konferenci anglo-ameriških zgodovinarjev (the 82nd Anglo-American Conference of Historians, 11. 6. 2013, London) bil povabljen, da napiše besedilo o kranjski klobasi, ki bo izšlo v knjigi z naslovom Food, Agency and Power, pri tuji akademski založbi. Oktobra 2014 je tako prisostvoval na delovnem srečanju skupine v Leipzigu, ki je pripravljala omenjeno knjigo. Na konferenci v Zagrebu februarja 2014 (Migracije i etničnost na početku 21. Stoljeća) pa je z referatom Kranjski burek!? Migracije i etničnost »neljudi« dobil ponudbo ene od tujih akademskih založb, da sodeluje pri pisanju knjige o transformacijah hrane na prostoru nekdanje Jugoslavije. Jernej Mlekuž je bil na povabljen v raziskovalno skupino HERA projekta The Migrant Food Business as a Space of Cultural Encounter kot nacionalni »principal investigator«. Ostali člani projekta so v okviru projektnih vsebin navezali stike s Univerzo v Stavangerju (Norveška), Univerzo v Lepzigu (Nemčija) in Univerzo Carl von Ossietzky (Nemčija).

Vsebine projekta smo vključili v univerzitetni študijski program European Master in Migration and Intercultural Relations (mednarodni magistrski študij, nastal v sodelovanju evropskih in afriških univerzitetnih ustanov, ki je pridobil prestižen status Erasmus Mundus, v njem kot predavatelja sodelujeta Jure Gombač in Jernej Mlekuž), v predmet Sociologija materialne kulture (Filozofska fakulteta v Ljubljani, nosilec je Jože Vogrinc, Jernej Mlekuž je bil vabljen predavatelj) v predmet Teorija in zgodovina arheologije in v okvirju seminarja na doktorskem študiju Arheologija, znanost o stvareh (Filozofska fakulteta v Ljubljani, nosilec oziroma izvajalec je (bil) Dimitrij Mlekuž) in v predmet Kultura regij in obmejnih prostorov (Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici, nosilec je Jure Gombač).

Jernej Mlekuž je s pomočjo sodelavke Mateje Gliha ustvaril obsežen arhiv časopisnih idr. besedil (preko 8100 enot), ki se dotikajo kranjske klobase. Arhiv je primerno uredil in ga natančno pregledal. Na osnovi tega arhiva je izdal šest znanstvenih člankov (eden je še v recenzentskem postopku). Članki so oziroma bodo podlaga knjigi o »madežih« kranjske klobase v slovenskem časopisu, ki jo Jernej Mlekuž namerava izdati v začetku leta 2016. Zelo veliko gradiva o kranjski klobasi iz omenjenega arhiva je tudi iz izseljenskega časopisa iz ZDA, kar bi znala biti osnova za novo knjigo. Omenjeno gradivo pa je v sporu z Hrvaško glede zaščite kranjske klobase uporabilo tudi Gospodarsko interesno združenje Kranjska klobasa.

Prav tako so člani projekta veliko energije namenjali tudi popularizaciji vsebin. Jernej Mlekuž je imel več bolj poljubnih predavanj o kranjski klobasi (npr. na predstavitvi jubilejne 40. številke revije Zgodovina za vse), o kranjski klobasi je mdr. govoril v več radijskih oddajah (recimo kar dvakrat v oddaji Radia Slovenija 1 »Pod pokrovko« in sicer v oddaji o prehrani izseljencev in poulični prehrani, v več časopisnih ali revijalnih intervjujih (recimo v časopisu *Delo*, v reviji *Liza* idr., v zelo obsežnem intervjuju v črnogorskem časopisu *Vijesti* idr.)

#### **4.Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem projektu in zastavljenih raziskovalnih ciljev<sup>3</sup>**

Realizirali smo vse zastavljene projektne cilje in delovni program in ga celo presegli. Z realizacijo smo zadovoljni. Izkazalo se je, da gre za slabo raziskano in največkrat povsem teoretsko neosmišljeno področje, ki mora biti reflektirano s poglobljenim terenskim delom.

Tudi z terenskim delom smo zadovoljni. Primeri kažejo, da gre za zelo dobro izbrane predmete, ki imajo pomembno mesto v slovenskem nacionalnem imaginariju in so vredni poglobljenega raziskovanja. Ideja projektne skupine je, da izda razširjeno izdajo knjige *Venček domačih. Predmeti Slovencem sveti*, v kateri bodo poleg že obravnavanih predmetov (gibanice, kranjske klobase, harmonike in vaške situle) dodani tudi novi.

Prav tako smo zadovoljni z publiciranjem znanstvenih besedil. Poleg obeh planiranih knjig, smo objavili več kot deset znanstvenih člankov: sedem znanstvenih člankov o konkretnih predmetih proučevanja, štirje splošnejši članki o nacionalizmih in/ali materialni kulturi idr., več člankov se tudi bolj obrobno dotakne projektnih vsebin ali predmetov preučevanja. Nekaj besedil pa še čaka na objavo. Omenimo še, da bo v začetku poletja 2015 izšel razširjeni prevod knjige Jerneja Mlekuža Burek.si!? Concept / Recipies pri ugledni založbi CEU Press, ki se na mnogih mestih dotika pomenov kranjske klobase (med drugim tudi eno od poglavij nosi naslov Diktatura kranjske klobase).

Kaj pa popularizacija vsebin projekta? Tudi na to področje je bilo vloženega veliko truda, tako v okviru medijev (radijski in časopisni intervjuji ter drugi nastopi) kot tudi v okviru predavanj in drugih nastopov namenjenih širši javnosti (okrogla miza, predavanja različnim ciljnim skupinam, študentom na različnih študijskih programih idr.).

Prav tako pa je projekt imel tudi mednarodni odmevnost oziroma so projektne vsebine in akcije spletle mednarodne povezave (predavanja na mednarodnih konferencah in tujih univerzah, povabila k pisanku besedil za različne izdaje v tujini, povabila k mednarodnim projektom itd.).

#### **5.Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine<sup>4</sup>**

V letu 2014 ni bila angažirana na projektu strokovna sodelavka Špela Marinšek zaradi daljše bolezenske odsotnosti. Vse njene zadlžitve so bile realizirane, tako da vsebine projekta zaradi njene odsotnosti niso trpele.

#### **6.Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine<sup>5</sup>**

Znanstveni dosežek			
1.	COBISS ID	37810477	Vir: COBISS.SI
Naslov	SLO	»Višek naše narodne umetnosti na polju gastronomije«. Semantični konzervativizem in kulinarični nacionalizem kranjske klobase v obdobju prve Jugoslavije	
	ANG	»The Pinnacle of our National Art in the Field of Gastronomy«. Semantic Conservatism and Culinary Nationalism of the Carniolan sausage during the Period of the First Yugoslavia	
		Kranjska klobasa je imela pomembno mesto v oblikovanju in razvoju slovenske narodne zavesti v obdobju od pomladni narodi dalje. Bila je osrednji slovenski kulinarični simbol, slovenska kulinarična zastava, jed, ki Slovencev ni pitala le s kalorijami, ampak jih je mastila tudi s ponosom. A	

			kaj se zgodi s tem živilom neizmernega narodnega ponosa in zanosa v obdobju prve Jugoslavije, v času političnih, družbenih in kulturnih sprememb? Nič hudo dramatičnega. A tudi neomajni, trdnji, stabilni nacionalni simboli kot je (bila) kranjska klobasa niso (bili) povsem konzervirani v času – torej neodvisni na družbene, kulturne, politične, ekonomske in še kakšne spremembe.
			The Carniolan sausage played a significant role in the formation and development of Slovene national consciousness from the Spring of Nations onward. It was the main Slovene culinary symbol, the Slovenian culinary flag, a dish which filled Slovenes not just with calories but with pride. But what happened with this dish of immeasurable national pride and zeal during the period of the first Yugoslavia, a time of political, social and cultural change? As in the Austro-Hungarian period it remains the primary object of culinary nationalism and chauvinism – it is to a significant degree caught up in semantic conservatism. But even staunch, solid, stable national symbols as (was) the Carniolan sausage are (were) not completely conserved over time – i.e. independently of social, cultural, political, economic and many other changes.
	Objavljen v		Institut za etnologijo i folkloristiku; Narodna umjetnost; 2014; 51, 2; str. 27-46; A': 1; Avtorji / Authors: Mlekuž Jernej
	Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek
2.	COBISS ID		1747078   Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	»Prelom s staro miselnostjo, da je gost zadovoljen, če dobi kranjsko klobaso in liter vina«. Semantična kontinuiteta in diskontinuiteta kranjske klobase v socialistični Jugoslaviji
		ANG	Semantic Continuity and discontinuity of the Carniolan sausage during the Period of the Socialist Yugoslavia
	Opis	SLO	Kranjska klobasa je od prve znane omembe v slovenskem časopisu leta 1849 pokazala simbolno stabilnost, kontinuiranost in trdnost, ki jo pri drugih materialnih objektih označenih s slovenstvom - narodnih simboli bržkone ne bi našli. Toda tudi kranjska klobasa ni (bila) neproblematična kontinuiteta iste vsebine, ki bi se v času ohranjala v isti obliki. Še posebej, ko pridejo časi, ki stvari v veliki meri postavijo na glavo - časi revolucije. Prispevek raziskuje, kaj se zgodi s kranjsko klobaso v obdobju socializma, obdobju zaznamovanem z revolucijo, v obdobju, ko je bilo marsikaj, kar je spominjalo na pretekle dobe, nezaželeno. Kranjska klobasa je kljub pogosto negativnemu odnosu novih oblasti v delni meri ohranila simbolni, označevalni potencial. Še vedno je označevala, kot v časih pred revolucijo, slovenstvo in s slovenstvom popackane stvari. Začne pa označevati tudi pretekle čase, "tradicije", kar "novi časi" pogosto želijo pozabiti ali kar izbrisati, a se jih včasih tudi nostalgično sladko spominjajo. Kranjska klobasa ima več identifikacijskih točk, katerih posledica je sinkretičnost in s tem spremenjanje, napredovanje, premešanje. Kranjska klobasa torej ni (bila) zastaran identifikacijski element, temveč živa, neprestana komunikacija, pripada več rodovom, sodeluje v več tradicijah in deduje več zapuščin. Zato nikakor ni nujno, kot je pokazalo tudi obdobje prve Jugoslavije, da se iz tega razvije harmoničen, nekonflikten rezultat.
			Since its first mention in the Slovene papers in 1849, the Carniolan sausage has shown the kind of symbolic stability, continuity, and endurance that would be hard to find with other material objects identified with Slovenehood or national symbols. But even the Carniolan sausage has not always enjoyed unproblematic continuity of the same content - one that would have been preserved in the same form through time. In particular not when a time comes along that more or less turns everything upside down - a time of revolution. The article explores what happened to the Carniolan sausage in the socialist period that was marked by revolution, i.e.

			a period when many things which reminded people of previous times were considered unwanted. In spite of the new regime's often negative attitude towards the Carniolan sausage, it partly managed to preserve its symbolic, signifying potential. It continued to be identified, as in the times before the revolution, with Slovenehood and things "smeared" with Slovenehood. But it also started to be identified with past time or "traditions", which the "new times" often preferred to forget about or simply erase, though at times they also indulged in nostalgically sweet memories. The Carniolan sausage has several identification elements, resulting in syncretism and consequently in changes, promotion, and intermixture. The Carniolan sausage thus has not become an outdated identification element, but living, continuous communication, which belongs to several generations, participates in a variety of traditions, and has inherited several legacies. As indicated by the period of the first Yugoslavia, this does not necessarily mean that the result is harmonious or conflictless.
	Objavljen v		Slovenski etnografski muzej; Etnolog. [Nova vrsta]; 2014; Letn. 24 = 75; str. 155-176; Avtorji / Authors: Mlekuž Jernej
	Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek
3.	COBISS ID	12578637	Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i>	Gibanica: od prekmurske jedi do reprezentativne nacionalne specialitete
		<i>ANG</i>	A Layer Cake—From the Dish from Prekmurje to the Representative National Specialty
	Opis	<i>SLO</i>	Gibanica kot splošen kulinarični fenomen, ki zaznamuje moderne Slovence vse odosemdesetih let 20. stoletja, Prekmurce pa še vsaj kakih sto let prej, je pomemben medij slovenske etnično-narodne emancipacije in posledično doseganja nacionalne države ob izteku 20. stoletja. Skozi primerjalno analizo različnih regionalnih in etnolingvističnih indikatorjev smo potrdili izhodiščno hipotezo ter ugotovili, da je gibanica skozi socialno reprodukcijo pridobila tako regionalni in socialno-statusni označevalec. Iz lokalne statusno pogojene sladice je postala jed širokih množic Prekmurja šele po II. svetovni vojni. Medtem ko prvi pojav današnje recepture v Prekmurju ni znan, ga lahko lociramo nekam v sredino 19. stoletja in ima verjetno zvezo z judovsko naselitvijo v Prekmurje. Danes prekmurska gibanica, ki je zelo drugačna od prleške sestrične, pomeni tudi neprehodno etnično mejo slovenstva proti hrvaštvu, čeprav sta tako hrvaška (medjimurska) kot slovenska (prekmurska) gibanica izhodiščno sestrski plati iste medalje.
		<i>ANG</i>	The layer cake from Prekmurje—gibanica—is not merely a culinary specialty. It is an immaterial culturological content moving through its physical space. The phenomenon of gibanica marks modern Slovenes at least from the 1980s onwards and was deployed as an important medium of the Slovene ethno-national emancipation and the prospect of independence. Apart of other implications, we established a working hypothesis wherein the gibanica personifies severe problems of nativeness as one of crucial implications of contemporary mono-layered societal stratification in Slovenia. Applying comparative analysis of various regional and ethno-linguistic indicators, we confirmed the initial hypothesis and, furthermore, ascertained that gibanica managed to operate not only as a regional predictor but as a social-status predictor as well. From a local class-related dessert, it evolved into a pastry of the entire population of Prekmurje only after WWII. Whereas the emergence of the recipe of the cake is not known precisely, it may be placed somewhere into the 19th century and put together with the Jewish settlement in the Prekmurje region. Today, gibanica, so much different from the layer cake of Prlekija, represents the non-negotiable boundary of the Sloveneness towards the Croatianess despite the common geographical and cultural origin.
			Študentska založba; Časopis za kritiko znanosti, domišljijo in novo

	Objavljeno v	antropologijo; 2014; Letn. 42, št. 255; str. 87-101; Avtorji / Authors: Josipovič Damir				
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek				
4.	COBISS ID	36474925	Vir:	COBISS.SI		
	Naslov	<i>SLO</i>	Kako je burek postal Turek. V deželi kranjske klobase			
		<i>ANG</i>	Burek in the Land of Carniolan Sausage			
	Opis	<i>SLO</i>	Burek je dandanes v slovenski popularni kulturi, medijih, pogovornem jeziku idr. bržkone najbolj priročen in uporaben označevalec za priseljence iz nekdanjih republik SFRJ, Balkan, SFRJ in z njo povezane fenomene. Prispevek poskuša odgovoriti, zakaj in kako se je ta pomenska superinflacija pripetila prav temu zloženemu ali zavitemu prehranskemu superjunaku, priseljenemu v Slovenijo najverjetneje v začetku 60. let preteklega stoletja. Pomeni bureka so konfrontirani z drugim, precej drugačnim slovenskim prehranskim superjunakom ozioroma superjunakinjo – kranjsko klobaso, ki semantično stoji bureku bolj ali manj nasproti.			
		<i>ANG</i>	In modern Slovenian popular culture, media, vernacular etc., the burek – an important and popular dish among numerous immigrants to Slovenia and their descendants, and also probably the most popular Slovenian fast food – is probably the handiest and most often used signifier for immigrants from the former republics of the SFRY, the Balkans, the SFRY and the phenomena associated with it. The paper attempts to describe why and how this conceptual hyperinflation occurred precisely to this folded or rolled nutritional superhero, which most likely arrived in Slovenia in the early 1960s. The meanings of burek are as well confrontated with another Slovenian nutritional superhero, that has usually quite opposite meanings – Carniolan sausage.			
	Objavljeno v	Slovensko etnološko društvo; Glasnik Slovenskega etnološkega društva; 2013; Letn. 53, št. 3/4; str. 51-56; Avtorji / Authors: Mlekuž Jernej				
	Tipologija	1.02 Pregledni znanstveni članek				
5.	COBISS ID	33231405	Vir:	COBISS.SI		
	Naslov	<i>SLO</i>	Prisluhnemo tišini?			
		<i>ANG</i>	Listen to the Silence?			
	Opis	<i>SLO</i>	Tako uvodni teoretsko-programski prispevek (Prisluhnemo tišini?) kot analitični prispevek Jerneja Mlekuža preizpršašjeta teoretska in metodološka izhodišča projekta. Problematizirata raziskovanje simbolno zelo obteženih predmetov (klepetavi predmeti), ki raziskovalce največkrat zelo hitro lahko zvabijo v diskurzivne analize ter pustijo nedotaknjeno vprašanje njihove materialnosti (kar pa nikakor ni namen projekta). Knjiga Klepetavi predmeti. Ko predmeti spregovorijo o nas in drugih združuje prispevke petih avtoric in enega avtorja in prinaša v slovenski znanstveni prostor prvo obsežnejše delo o materialni kulturi kot konstitutivnemu elementu družbenih odnosov.			
		<i>ANG</i>	Two papers of Jernej Mlekuž from the book ChatyArtefacts. When artefacts talk about ourselves and other problematize theoretical and methodological bases of the project. The investigation of objects that are symbolically very highly charged can draw us very quickly into discursive analysis, leaving the question of their materiality itself untouched (that is not the aim of the project). The book ChatyArtefacts. When artefacts talk about ourselves and other consists contributions of six authors and treat material culture as constitutive part of social relations.			
	Objavljeno v	Založba ZRC, ZRC SAZU; Klepetavi predmeti; 2011; Str. 9-17; Avtorji / Authors: Mlekuž Jernej				
		1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski				

	Tipologija	publikaciji
--	------------	-------------

## 7.Najpomembnejši družbeno-ekonomski rezultati projektne skupine<sup>6</sup>

Družbeno-ekonomski dosežek			
1.	COBISS ID		Vir: vpis v poročilo
	Naslov	SLO	uredništva
		ANG	editorial
	Opis	SLO	<p>Sodelujoči na projektu so uredniki različnih revij in publikacij, ki pokrivajo med drugim tudi vprašanja projekta, torej vloge materialne kulture v reprodukciji nacionalizma. Jernej Mlekuž je od leta 2012 glavni urednik revije Dve domovini / Two Homelands (indeksirana v Social Sciences Citation Index (SSCI), Frances in SCOPUS), v katerih sta bila v zadnjih treh letih objavljena kar dva tematska sklopa o materialni kulturi in nacionalizmu (enega je uredil Jernej Mlekuž, drugega pa Maja Povrzanovic Frykman). Jernej Mlekuž je urednik zbirke Migracije, v kateri je izšla knjiga Klepetavi predmeti: ko predmeti spregovorijo o nas in drugih (ur. Jernej Mlekuž) in knjiga Daše Koprivec, ki se v veliki meri dotika materialne dediščine aleksandrink (ur. Jernej Mlekuž). Jernej Mlekuž je bil tudi večletni član uredniškega odbora Založbe ZRC, pri kateri je pravkar izšel zaključni rezultat projekta – knjiga Venček domačih. Predmeti, Slovencem sveti (ur. Jernej Mlekuž).</p> <p>Dimitrij Mlekuž je dolgoletni član uredniškega odbora visoko indeksirane revije Documenta Praehistorica, ki objavlja številne članke o različnih aspektih materialne kulture.</p> <p>Damir Josipovič in Jure Gombač sta člana uredniškega odbora revije Dve domovini / Two Homelands (indeksirana v Social Sciences Citation Index (SSCI)).</p>
		ANG	<p>Project members are editors of different scientific reviews and series that are partly devoted to the project themes. Jernej Mlekuž is the editor of Dve domovini / Two Homelands review (indexed in Social Sciences Citation Index (SSCI), Frances and SCOPUS)), in which two thematic section on material culture and nationalism were published (edited by Jernej Mlekuž and Maja Povrzanovic Frykman). Jernej Mlekuž is also the editor of Migracije series (ZRC Publishing), in which the book Chaty Artefacts. When artefacts talk about ourselves and other was published (edited by Jernej Mlekuž). Jernej Mlekuž was also the member of the editorial board of ZRC Publishing, that recently published the book The Wreath of the National Objects which Glitter to Slovene (edited by Jernej Mlekuž).</p> <p>Dimitrij Mlekuž is the member of the editorial board of Documenta Praehistorica review that is very much devoted to investigation of different aspect of material culture.</p> <p>Jure Gombač and Damir Josipovič are the members of the editorial board of Dve domovini / Two Homelands review (indexed in Social Sciences Citation Index (SSCI), Frances and SCOPUS)).</p>
	Šifra	C.04	Uredništvo mednarodne revije
	Objavljeno v	različnih revijah in drugih publikacijah	
	Tipologija	4.00	Sekundarno avtorstvo
2.	COBISS ID	35869741	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Hrana za mislit in druga predavanja in nastopi
		ANG	Not just food, but food for thought and other lectures
			Sodelujoči so o projektnih vsebinah govorili na številnih tako domačih kot

		tujih mednarodnih konferencah, na univerzah in drugih dogodkih. Jernej Mlekuž je tako kot gostujoči predavatelj govoril o vlogi materialne kulture v reprodukciji nacionalizma (na primeru kranjske klobase in bureka) na Lakeland University College (COBISS.SI-ID 33118765, 15. 9. 2011, Cleveland, ZDA), z referatom o nacionalizmu in materialni kulturi je sodeloval na prestižni konferenci anglo-ameriških zgodovinarjev (the 82nd Anglo-American Conference of Historians, COBISS.SI-ID 35869741, 12. 6. 2013, London) in na Fakulteti za humanistiko v okviru poletne šole Metahumanistika (5. 7. 2011, Koper), posebej o kranjski klobasi in slovenskem nacionalizmu je govoril na dveh znanstvenih konferencah (»Kranjski burek!? Migracije i etničnost neljudi« na konferenci Migracije i etničnost na početku 21. stoljeća, 26. 2. 2015, COBISS.SI-ID 38174765; »Povelje mogočnega avstrijskega cesarja Franca Jožefa je hotelo podelati vse Slovence v klobase, končno smo pa vanj zavili kranjsko klobaso! Kako je kranjska klobasa kakor mora ležala na možganih Slovencev v času prve Jugoslavije« na 37. zborovanju Zveze zgodovinskih društev Slovenije, 24. 10. 2014, Ljubljana, COBISS.SI-ID 37722925), o raziskovanju kranjske klobase je predaval študentom Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete v okviru seminarja Etnološke regionalne raziskave Slovenije (18. 12. 2012), o kranjski klobasi in njeni vlogi v slovenski kulturi je predaval na strokovnem srečanju ravnateljev dijaških domov z naslovom Obrazi vzgoje, medkulturnost in dijaški domovi prihodnosti (11. 10. 2012, Kultura, večkulturnost, burek, kranjska klobasa, COBISS.SI-ID 34754605), nekatere povezave nacionalizma in materialne kulture pa je predstavil na predavanju v okviru predstavitve izjemnih znanstvenih dosežkov Družboslovne vede, (13. 12. 2012, Narodno vprašanje, COBISS.SI-ID 35144749). Dimitrij Mlekuž je o izbranih aspektih materialne kulture in nacionalizma predaval na prestižni konferenci Evropske arheološke zveze (European Association of Archaeologist) v Helsinkih (Agencies of assemblages: flocks, herds, households). Damir Josipovič je predaval o gibanici in njenem odnosu do nacionalizma na Univerzi za tretje življenske obdobje (Ljubljana). Jure Gombač pa je na 5. medkulturnem srečanju Small European Countries Prepare for Globalisation: the Challenge of Diversity and Engagement: Case Study: Slovenia (1. 7. 2011, Ljubljana) med drugim obravnaval tudi mesto harmonike v slovenskem nacionalizmu.
	Opis	<p><i>SLO</i></p> <p>The project members have participated at many conferences and other events. To mention just a few: Jernej Mlekuž had a lecture on nationally charged food items at the 82nd Anglo-American Conference of Historians (11. June, London, COBISS.SI-ID 35869741) and at Lakeland University College (15. September 2011, Cleveland, COBISS.SI-ID 33118765). He participated with a paper on the Carniola Sausage and Slovenian nationalism at two coferences (»Kranjski burek!? Migracije i etničnost neljudi« at the conference Migration at ethnicity at the beggning of 21st century, 26. february2015, COBISS.SI-ID 38174765; Kako je kranjska klobasa kakor mora ležala na možganih Slovencev v času prve Jugoslavije at the 37nd Conference of Slovenian Historians, 24. October 2014, Ljubljana, COBISS.SI-ID 37722925). Dimitrij Mlekuž had a lecture on nationally charged objects at European Association of Archaeologist in Helsinki etc.</p>
	Šifra	B.03 Referat na mednarodni znanstveni konferenci
	Objavljen v	2013; Avtorji / Authors: Mlekuž Jernej
	Tipologija	3.15 Prispevek na konferenci brez natisa
3.	COBISS ID	Vir: vpis v poročilo
	Naslov	<p><i>SLO</i> Vključitev projektnih vsebin in rezultatov v pedagoško delo</p> <p><i>ANG</i> Project and pedagogical work</p>

			Vsebine projekta so bile vključene v univerzitetni študijski program European Master in Migration and Intercultural Relations v predmet Migration, Borders and Citizenship (mednarodni magistrski študij, nastal v sodelovanju evropskih in afriških univerzitetnih ustanov, ki je pridobil prestižen status Erasmus Mundus, nosilec je Jure Gombač), v predmet Teorija in zgodovina arheologije (Filozofska fakulteta v Ljubljani, nosilec je Dimitrij Mlekuž) in v predmet Kultura regij in obmejnih prostorov (Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici, nosilec je Jure Gombač).
			The contents of the project has been included in the university study programme European Master in Migration and Intercultural Relations in the subject Migration, Borders and Citizenship (an international Master's programme which arose through co-operation between European and African university institutions, which attained the prestigious status of an Erasmus Mundus programme, the principal lecturers is Jure Gombač), in the subject Theory and History of Archaeology (Faculty of Arts in Ljubljana, principal lecturer Dimitrij Mlekuž) and the subject The Culture of Regions and Borderlands (School of Humanities, University of Nova Gorica, principal lecturer Jure Gombač).
	Šifra	D.10 Pedagoško delo	
	Objavljeno v	različnih poročilih in na spletnih straneh	
	Tipologija	3.25 Druga izvedena dela	
4.	COBISS ID	36622125	Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i> Popularizacija projekta <i>ANG</i> Popularization of the project	
	Opis	<i>SLO</i> Sodelajoči so s številnimi dogodki popularizirali projektne vsebine. Jernej Mlekuž je o kranjski klobasi predaval na predstavitvi jubilejne 40. številke revije Zgodovina za vse, o kranjski klobasi je mdr. govoril v več radijskih oddajah (recimo kar dvakrat v oddaji Radia Slovenija 1 »Pod pokrovko« in sicer v oddaji o prehrani izseljencev (COBISS.SI-ID 36622125) in poulični prehrani (COBISS.SI-ID 35554605)), v več časopisnih ali revijalnih intervjujih (recimo v časopisu Delo, v reviji Liza (COBISS.SI-ID 36766765) idr.). projektni člani so sodelovali tudi pri organizaciji in izvedbi okrogle mize o vlogi materialne kulture pri produkciji nacionalizma z naslovom O drugačnih nacionalizmih (23. 6. 2014, v okviru cikla omizij na ZRC z naslovom Brez cinizma). Prav tako moramo omeniti tudi popularizacijo projektnih vsebin znotraj njihovih razvejanih pedagoških dejavnosti (recimo Damir Josipovič je obsežneje predaval o gibanici in njenem odnosu do nacionalizma na Univerzi za tretje življenjsko obdobje (Ljubljana)). <i>ANG</i> Jernej Mlekuž was twice invited to talk about kranjska klobasa for national radio (COBISS.SI-ID 36622125, COBISS.SI-ID 35554605), and three times interviewed by print media (Delo, Liza, Vjesnik (COBISS.SI-ID 36766765)). Damir Josipovič had a lecture about gibanica and its role in Slovenian nationalism at University for long-life learning (Ljubljana).	
	Šifra	E.03 Drugo	
	Objavljeno v	2014; Avtorji / Authors: Mlekuž Jernej	
	Tipologija	3.11 Radijski ali TV dogodek	

## 8.Drugi pomembni rezultati projetne skupine<sup>z</sup>

Rezultati projekta (gradivo o kranjski klobasi) so bili v veliko pomoč Gospodarskemu interesnemu združenju Kranjska klobasa v pogajanjih z Hrvaško glede zaščite kranjske klobase. Za potrebe omenjenega združenja je Jernej Mlekuž pripravil predavanje o mestu kranjske

klobase v slovenskem narodnem imaginariju.

V začetku poletja 2015 bo izšel razširjeni prevod knjige Jerneja Mlekuža Burek.si!? Concept / Recipies pri ugledni založbi CEU Press (<http://www.ceupress.com/books/html/Burek.htm>), ki je bil dopolnjen s številnim gradivom zbranim pri raziskovanju kranjske klobase in se na mnogih mestih tudi dotika pomenov kranjske klobase (med drugim tudi eno od poglavij nosi naslov Diktatura kranjske klobase).

## 9. Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine<sup>8</sup>

### 9.1. Pomen za razvoj znanosti<sup>9</sup>

SLO

Vprašanje vloge materialne kulture pri produkciji nacionalizma v slovenski humanistiki in družboslovju še ni bilo jasno zastavljeno. Prav tako je to vprašanje bolj težko najti tudi med tujimi raziskovalci, bodisi iz teoretsko in metodološko široko razvejanih, zelo obsežnih študij nacij in nacionalizma ter na drugi strani iz teoretsko in metodološko bolj fokusiranih sodobnih študij materialne kulture. Raziskava torej v prvi vrsti zapolnjuje popoln manko tega vprašanja v slovenski znanosti in vidno pomanjkanje tega vprašanja v mednarodni humanistiki in družboslovju.

Projekt tudi prinaša novo povezavo med disciplinami: med študijami nacij in nacionalizma ter sodobnimi študijami materialni kulture.

Dodatno pomembnost za razvoj znanosti v Sloveniji pa prinaša tudi kritična navezava na sodobne študije materialne kulture. Tak način obravnave materialne kulture, ki presega neplodno nasprotje med pavšalnimi kritikami blagovnega fetišizma na eni strani in nekritičnega občudovanja predmetnega bogastva na drugi, je za slovensko humanistiko in družboslovje nedvomno (pre)potrebna osvežitev.

ANG

The question of the role of material culture in the production of nationalism in Slovenian humanities and social science has not been clearly addressed in the past. Furthermore, this issue is also fairly difficult to find among foreign researchers, either in the theoretically and methodologically highly diverse and very extensive studies of nations and nationalism, or on the other hand in the theoretically and methodologically more focused modern studies of material culture. The research therefore first of all fills the completely empty gap of this issue in Slovenian scholarship and the noticeable deficiency in this issue in international humanities and social science.

The project also introduces a new interdisciplinary connection: between studies of nations and nationalism and modern studies of material culture.

The critical connection to modern studies of material culture is additionally significant to the development of Slovenian knowledge. This approach to studying material culture, which goes beyond the unproductive opposition between sweeping criticisms of commodity fetishism on one hand and the uncritical admiration of material wealth on the other, is undoubtedly a (more than) necessary stimulus for Slovenian humanities and social science.

### 9.2. Pomen za razvoj Slovenije<sup>10</sup>

SLO

Rezultati projekta (gradivo o kranjski klobasi) so bili v veliko pomoč Gospodarskemu interesnemu združenju Kranjska klobasa v pogajanjih z Hrvaško glede zaščite kranjske klobase. Nekateri rezultati in vsebine projekta so lahko neposredno uporabni v določenih industrijskih panogah in gostinstvu (turizem, prehrambna industrija, oglaševanje idr.), pri razvijanju blagovnih znamk, pri promociji Slovenije in njene kulture v svetu itd. Rezultati so tudi lahko v razmislek in pomoč številnim državnim institucijam in resorjem, ki pokrivajo področja kulturne politike, turistične promocije, izobraževanja idr. Zaradi popularnosti, vidnosti, priljubljenosti predmetov obravnav (kranjska klobasa, gibanica, vaška situla, harmonika) in aktualnosti ter političnosti problematike (nacionalizem) je bila in bržkone še bo raziskava zanimiva tudi za širšo javnost, za medije, za izobraževalne institucije idr.

Vsebine projekta so bile vključene v univerzitetni študijski program European Master in Migration and Intercultural Relations v predmet Migration, Borders and Citizenship (mednarodni magistrski študij, nastal v sodelovanju evropskih in afriških univerzitetnih ustanov, ki je pridobil

prestižen status Erasmus Mundus, nosilec je Jure Gombač), v predmet Teorija in zgodovina arheologije (Filozofska fakulteta v Ljubljani, nosilec je Dimitrij Mlekuž) in v predmet Kultura regij in obmejnih prostorov (Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici, nosilec je Jure Gombač).

ANG

The results (material on Carniolan sausage (kranjska klobasa)) have been used in the negotiation processes with Croatia by Economic Interest Association of Kranjska klobasa Producers (Gospodarsko interesno združenje Kranjska klobasa). The results could be further applied in various branches of industry and food service (tourism, the food service industry, the entertainment industry etc.), brand development, promotion of Slovenia and its culture abroad etc. The results could also be a source of ideas and assistance to several state institutions and ministries which cover the fields of cultural policy, tourism promotion, education etc. Due to the "popularity" and "visibility" of the objects being studied (Carniolan sausage, gibanica, Vače situla, accordion) and the relevance and political connotation of the subject matter (nationalism), the research has been and could further be interesting to the general public, the media, educational institutions etc.

The contents of the project has been included in the university study programme European Master in Migration and Intercultural Relations in the subject Migration, Borders and Citizenship (an international Master's programme which arose through co-operation between European and African university institutions, which attained the prestigious status of an Erasmus Mundus programme, the principal lecturers is Jure Gombač), in the subject Theory and History of Archaeology (Faculty of Arts in Ljubljana, principal lecturer Dimitrij Mlekuž) and the subject The Culture of Regions and Borderlands (School of Humanities, University of Nova Gorica, principal lecturer Jure Gombač).

#### **10. Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!**

Označite, katerega od navedenih ciljev ste si zastavili pri projektu, katere konkretnе rezultate ste dosegli in v kakšni meri so doseženi rezultati uporabljeni

Cilj	
<b>F.01</b>	<b>Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin</b>
Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input checked="" type="radio"/> NE
Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.02</b>	<b>Pridobitev novih znanstvenih spoznanj</b>
Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input checked="" type="radio"/> NE
Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.03</b>	<b>Večja usposobljenost raziskovalno-razvojnega osebja</b>
Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input checked="" type="radio"/> NE
Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.04</b>	<b>Dvig tehnološke ravni</b>
Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input checked="" type="radio"/> NE
Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.05</b>	<b>Sposobnost za začetek novega tehnološkega razvoja</b>
Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input checked="" type="radio"/> NE
Rezultat	

		<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.06</b>	<b>Razvoj novega izdelka</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.07</b>	<b>Izboljšanje obstoječega izdelka</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.08</b>	<b>Razvoj in izdelava prototipa</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.09</b>	<b>Razvoj novega tehnološkega procesa oz. tehnologije</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.10</b>	<b>Izboljšanje obstoječega tehnološkega procesa oz. tehnologije</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.11</b>	<b>Razvoj nove storitve</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.12</b>	<b>Izboljšanje obstoječe storitve</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.13</b>	<b>Razvoj novih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.14</b>	<b>Izboljšanje obstoječih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
		<input type="button" value="▼"/>

	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.15</b>	<b>Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.16</b>	<b>Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.17</b>	<b>Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.18</b>	<b>Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.19</b>	<b>Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja ("spin off")</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.20</b>	<b>Ustanovitev novega podjetja ("spin off")</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.21</b>	<b>Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.22</b>	<b>Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.23</b>	<b>Razvoj novih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>

<b>F.24</b>	<b>Izboljšanje obstoječih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
<b>F.25</b>	<b>Razvoj novih organizacijskih in upravljavskih rešitev</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
<b>F.26</b>	<b>Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljavskih rešitev</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
<b>F.27</b>	<b>Prispevek k ohranjanju/varovanje naravne in kulturne dediščine</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
<b>F.28</b>	<b>Priprava/organizacija razstave</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
<b>F.29</b>	<b>Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
<b>F.30</b>	<b>Strokovna ocena stanja</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
<b>F.31</b>	<b>Razvoj standardov</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
<b>F.32</b>	<b>Mednarodni patent</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	▼
	Uporaba rezultatov	▼
<b>F.33</b>	<b>Patent v Sloveniji</b>	

	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.34</b>	<b>Svetovalna dejavnost</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
<b>F.35</b>	<b>Drugo</b>	
	Zastavljen cilj	<input type="radio"/> DA <input type="radio"/> NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>

**Komentar**

--

**11. Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!****Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja**

	<b>Vpliv</b>	<b>Ni vpliva</b>	<b>Majhen vpliv</b>	<b>Srednji vpliv</b>	<b>Velik vpliv</b>	
<b>G.01</b>	<b>Razvoj visokošolskega izobraževanja</b>					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.01.03.	Drugo:	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
<b>G.02</b>	<b>Gospodarski razvoj</b>					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.02.07.	Večji delež izvoza	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.02.08.	Povečanje dobička	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.02.09.	Nova delovna mesta	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.02.12.	Drugo:	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
<b>G.03</b>	<b>Tehnološki razvoj</b>					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
	Tehnološko prestrukturiranje					

G.03.02.	dejavnosti	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.03.04.	Drugo:	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
<b>G.04</b>	<b>Družbeni razvoj</b>					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.04.06.	Drugo:	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
<b>G.05.</b>	<b>Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitet</b>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
<b>G.06.</b>	<b>Varovanje okolja in trajnostni razvoj</b>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
<b>G.07</b>	<b>Razvoj družbene infrastrukture</b>					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.07.03.	Energetska infrastruktura	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
G.07.04.	Drugo:	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
<b>G.08.</b>	<b>Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva</b>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	
<b>G.09.</b>	<b>Drugo:</b>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	

**Komentar**

--

**12. Pomen raziskovanja za sofinancerje<sup>11</sup>**

	Sofinancer		
1.	Naziv		
	Naslov		
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja		Šifra
	1.		
	2.		
	3.		
	4.		
	5.		
Komentar			
Ocena			

### **13. Izjemni dosežek v letu 2014<sup>12</sup>**

#### **13.1. Izjemni znanstveni dosežek**

Članek »Višek naše narodne umetnosti na polju gastronomije«..., objavljen v visoko indeksirani reviji Narodna umjetnost (letn. 51 št. 2, 2014), obravnava pomensko produkcijo kranjske klobase v obdobju prve Jugoslavije. Kranjska klobasa je imela pomembno mesto v oblikovanju in razvoju slovenske narodne zavesti v obdobju od pomladni narodi dalje. Bila je osrednji slovenski kulinarični simbol, slovenska kulinarica zastava, jed, ki Slovencev ni pitala le s kalorijami, ampak jih je mastila tudi s ponosom. A kaj se zgodi s tem živilom neizmernega narodnega ponosa in zanosa v obdobju prve Jugoslavije? Nič hudo dramatičnega. A tudi stabilni nacionalni simboli kot je (bila) kranjska klobasa niso (bili) povsem konzervirani v času – torej neodvisni na družbene, kulturne, politične, ekonomske in še kakšne spremembe. Ugotovitve in vsebina članka so bili v veliko pomoč Gospodarskemu interesnemu združenju Kranjska klobasa v pogajanjih z Hrvaško glede zaščite kranjske klobase.

#### **13.2. Izjemni družbeno-ekonomski dosežek**

Knjiga Venček domačih. Predmeti, Slovencem sveti (ur. Jernej Mlekuž, Založba ZRC) je sicer izšla v začetku leta 2015, a je intenzivno nastajala v letu 2014. Je zaključni rezultat projekta. Knjiga, ki obravnava mesto izbranih predmetov (gibanice, vaške situle, kranjske klobase, harmonike) v slovenskem nacionalnem imaginariju, ne pomeni le prijetne novosti na stičišču študij materialne kulture in nacij ter nacionalizma, temveč prinaša tudi drugačen pogled na narodno identiteto in materialno kulturo, kar ima lahko aplikativno vrednost. Knjiga je tako lahko v razmislek in pomoč številnim državnim institucijam in resorjem, ki pokrivajo področja kulturne politike, turistične promocije, izobraževanja idr. Zaradi popularnosti, vidnosti, priljubljenosti predmetov obravnav je lahko knjiga zanimiva tudi za širšo javnost, za medije, za izobraževalne institucije idr.

## **C. IZJAVE**

Podpisani izjavljjam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamо z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski oblikи identični podatkom v obrazcu v pisni oblikи
- so z vsebino zaključnega poročila seznanjeni in se strinjajo vsi soizvajalci projekta

#### **Podpisi:**

*zastopnik oz. pooblaščena oseba  
raziskovalne organizacije:*

in

*vodja raziskovalnega projekta:*

Znanstvenoraziskovalni center  
Slovenske akademije znanosti in  
umetnosti

Jernej Mlekuž

## **ŽIG**

Kraj in datum: Ljubljana 6.3.2015

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2015/167

Napišite povzetek raziskovalnega projekta (največ 3.000 znakov v slovenskem in angleškem jeziku) [Nazaj](#)

<sup>2</sup> Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega projekta in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

<sup>3</sup> Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikost pisave 11) [Nazaj](#)

<sup>4</sup> V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine v zadnjem letu izvajanja projekta, napišite obrazložitev. V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

<sup>5</sup> Navedite znanstvene dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'. [Nazaj](#)

<sup>6</sup> Navedite družbeno-ekonomskie dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Družbeno-ekonomski rezultat iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'.

Družbeno-ekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.

Povzetek družbeno-ekonomskega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen, izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. prehod mlajših sodelavcev v gospodarstvo na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustavitev podjetja kot rezultat projekta ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)

<sup>7</sup> Navedite rezultate raziskovalnega projekta iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 6 in 7 (npr. ni voden v sistemu COBISS). Največ 2.000 znakov, vključno s presledki. [Nazaj](#)

<sup>8</sup> Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja [Nazaj](#)

<sup>9</sup> Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

<sup>10</sup> Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

<sup>11</sup> Rubrike izpolnite / prepišite skladno z obrazcem "izjava sofinancerja" <http://www.arrs.gov.si/sl/progproj/rproj/gradivo/>, ki ga mora izpolniti sofinancer. Podpisani obrazec "Izjava sofinancerja" pridobi in hrani nosilna raziskovalna organizacija – izvajalka projekta. [Nazaj](#)

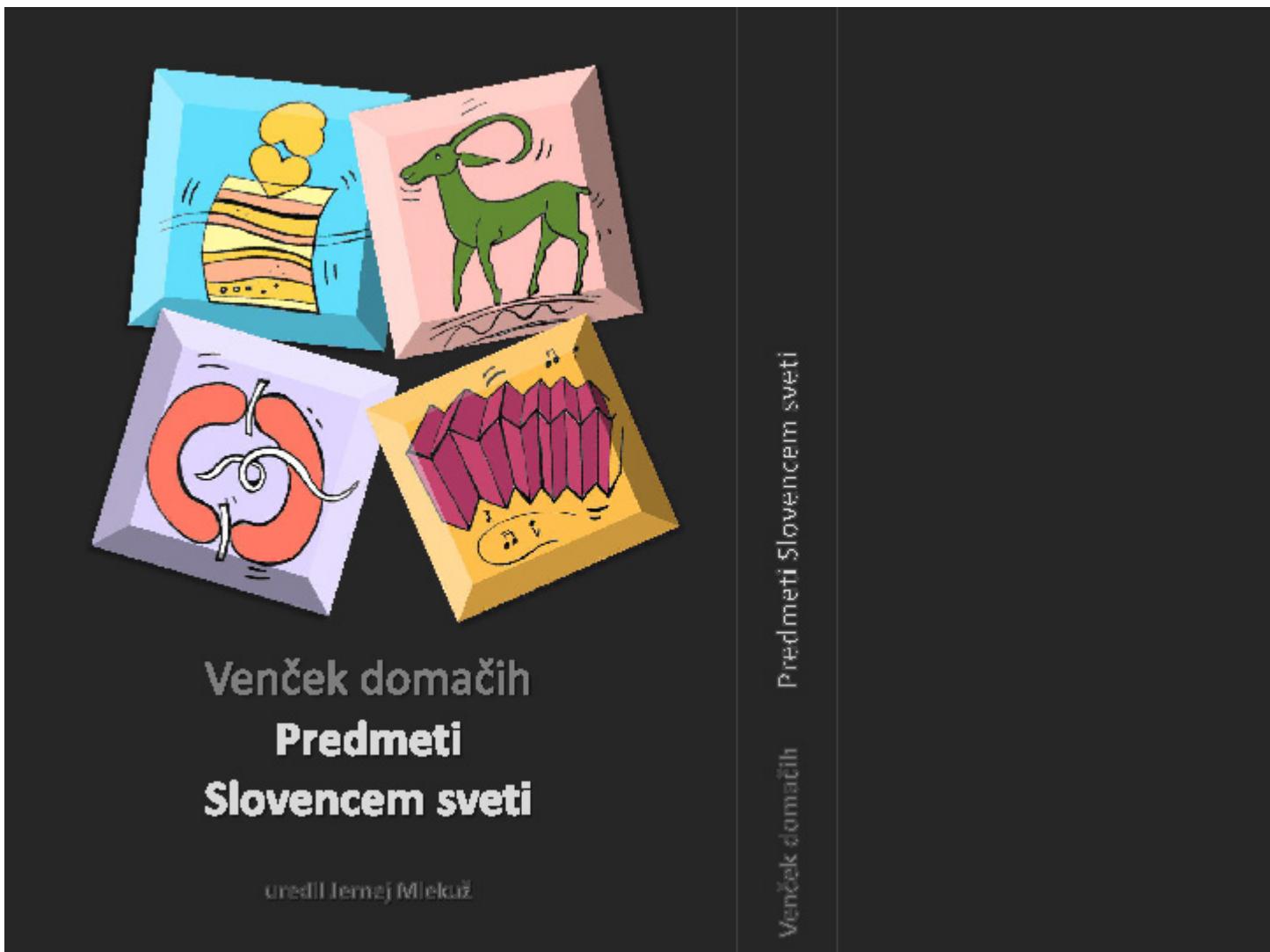
<sup>12</sup> Navedite en izjemni znanstveni dosežek in/ali en izjemni družbeno-ekonomski dosežek raziskovalnega projekta v letu 2014 (največ 1000 znakov, vključno s presledki). Za dosežek pripravite diapositiv, ki vsebuje sliko ali drugo slikovno gradivo v zvezi z izjemnim dosežkom (velikost pisave najmanj 16, približno pol strani) in opis izjemnega dosežka (velikost pisave 12, približno pol strani). Diapositiv/-a priložite kot pripomoko/-i k temu poročilu. Vzorec diapositiva je objavljen na spletni strani ARRS <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/>, predstavitev dosežkov za pretekla leta pa so objavljena na spletni strani <http://www.arrs.gov.si/sl/analize/dosez/>. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROJ-ZP/2015 v1.00a  
C1-B1-BB-F5-3E-88-BE-E7-2F-1F-B5-56-F9-B1-96-4F-BC-78-C7-CD

## **Priloga 1**

## Področje: 6.06 Kulturologija

Dosežek 1: Dosežek 1: Knjiga *Venček domačih. Predmeti, Slovencem sveti* (ur. Jernej Mlekuž, Založba ZRC, 2015) . Vir: COBISS.SI-ID 278149376



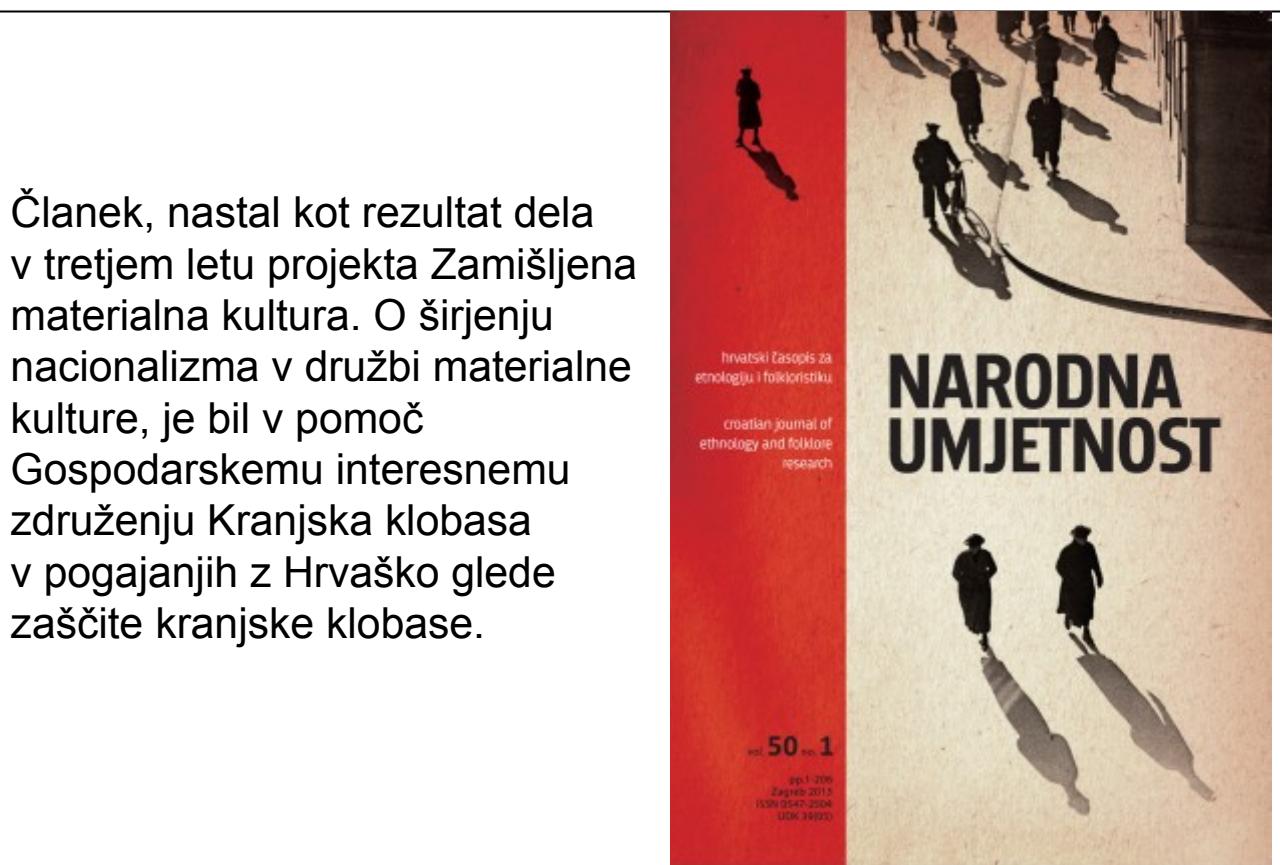
Knjiga *Venček domačih. Predmeti, Slovencem sveti* (ur. Jernej Mlekuž, Založba ZRC) je sicer izšla v začetku leta 2015, a je intenzivno nastajala v letu 2014. Je zaključni rezultat projekta. Knjiga, ki obravnava mesto izbranih predmetov (gibanice, vaške situle, kranjske klobase, harmonike) v slovenskem nacionalnem imaginariju, ne pomeni le prijetne novosti na stičišču študij materialne kulture in nacij ter nacionalizma, temveč prinaša tudi drugačen pogled na narodno identiteto in materialno kulturo, kar ima lahko aplikativno vrednost. Knjiga je tako lahko v razmislek in pomoč številnim državnim institucijam in resorjem, ki pokrivajo področja kulturne politike, turistične promocije, izobraževanja idr. Zaradi popularnosti, vidnosti, priljubljenosti predmetov obravnav je lahko knjiga zanimiva tudi za širšo javnost, za medije, za izobraževalne institucije idr.

## **Priloga 2**

## VEDA

### Področje: 6.06 Kulturologija

**Dosežek 1:** Jernej Mlekuž, "Vrhunac naše narodne umjetnosti na polju gastronomije". Semantički konzervativizam i kulinarski nacionalizam kranjske kobasicice u prvoj Jugoslaviji, Narodna umjetnost: hrvatski časopis za etnologiju i folkloristiku, Vol. 51 No. 2, 2014. Vir: COBISS.SI-ID [37810477](#)



Članek, nastal kot rezultat dela v tretjem letu projekta Zamišljena materialna kultura. O širjenju nacionalizma v družbi materialne kulture, je bil v pomoč Gospodarskemu interesnemu združenju Kranjska klobasa v pogajanjih z Hrvaško glede zaščite kranjske klobase.

Članek »Višek naše narodne umetnosti na polju gastronomije«... objavljen v visoko indeksirani reviji Narodna umjetnost obravnava pomensko produkcijo kranjske klobase v obdobju prve Jugoslavije. Kranjska klobasa je imela pomembno mesto v oblikovanju in razvoju slovenske narodne zavesti v obdobju od pomladi narodi dalje. Bila je osrednji slovenski kulinarični simbol, slovenska kulinarična zastava, jed, ki Slovencev ni pitala le s kalorijami, ampak jih je mastila tudi s ponosom. A kaj se zgodi s tem živilom neizmernega narodnega ponosa in zanosa v obdobju prve Jugoslavije? Nič hudo dramatičnega. A tudi stabilni nacionalni simboli kot je (bila) kranjska klobasa niso (bili) povsem konzervirani v času – torej neodvisni na družbene, kulturne, politične, ekonomske in še kakšne spremembe. Ugotovitve in vsebina članka so bili v veliko pomoč Gospodarskemu interesnemu združenju Kranjska klobasa v pogajanjih z Hrvaško glede zaščite kranjske klobase.